

CARNET DE RUTA

ALOT

Rèquiem per un tren

El carrilet ja no circula. L'esforç d'una generació ha estat engolit pel progrés. El progrés? Una vegada més l'enriquiment ens ha empobrit. (Això ja ho ha escrit algú, però ho repeteixo perquè és veritat). Qui sap més d'aquesta economia? Carrincló, patxoc, però històricament suport d'una comarca que té el signe del treball pe. bandera. Ha seguit essent eina i vehicle tota la meitat d'aquest segle. Com si no-res; bo i passant sense gaire remor. Ha servit amb bonhomia i generositat qui sap els pobles i pagesies. El tren del mercat del dilluns, del dimarts, del dimecres i de tota la setmana. De les fires i de les festes majors, dels rosers i dels aplecs. Cada dia o és mercat o és festa en qualsevol d'aquests rodals.

El tren dels pagesos i dels excursionistes. Dels badocs i dels de la vida contemplativa. Dels que estimen l'aire i el sol i còmodament asseguts gaudien del paisatge que passava i traspassava i es deixava escorcollar des de la finestrella sense ni avergonyir-se'n. —**Que ve el tren!... - Catacric!, catacrac! - Potser que l'ajudem al coll d'En Bas! - Ara es "fica" al túnel!... - Uuuuuuu!... Uuuuuuu!**

És curiós com la màquina, amb xemeneia i tot, i la corrua de vagonets sovint desllorigats, s'ha incrustat al paisatge; ja forma part de cada perspectiva. Però ara els ulls el cerquen endebades, perquè ja no el trobaran mai més. Era la cuca-fera que cada nit s'arrossegava per aquests verals. La vèiem des del santuari de La Salut: silenciosa i inquietant, esdevenia una ombra més amb cent cames lluminoses. Escopia una estela de guspies que s'esvaïen quan les bufava la tenebra. - **Uuuuu! Uuuuuuu!...**—encara ressona, però molt lluny, ofegant-se en la quietud del paisatge endormiscat.

—**Ja ve!... - Ja han tocat la senyal de quan surt de Les Preses!... - No, no corris!... Tot just tanquen el pas a nivell de Sant Roc!...** Les fonts són plenes de gent; dones, infants, vells i joves. L'aigua es posa a les cames, però fa una fresca delitosa vora el riu! És un crepuscle que el sol no gosa daurar i la llum s'hi fiqua en

maragdes.—**No beguis aigua, sense posar-te una "presa" de xocolata a la boca! - On és la rajola que vam comprar a ca l'adrcguer del Tura? - Nena: no siguis descarada. Quan saltes a corda se't veuen les calces! - El pipí fes-lo darrera d'aquell arbre, maco. Que no ho veus que aquí et mirarien el gafarronet? - Sí, ara ve el tren!... Sí, ara ve el tren!... - Aviat xiularà! - Catric!, catrac!, catric!, catrac! Ritme de rodes. ja tremolen els rails...**

Darrera del Puigsacalm hi ha una tirallonga de núvols rosats i el planeta Mercuri perleja agosaradament en un cei encara blau i profund.—**Vol una paperina d'anissos? - Té, maca, són bons i així l'aigua no et farà "petar" les dents! - No, no te l'empassis! Les noies de Can Maia posen el vi en fresc. —No hi ha com una bona aigua per a posar el vi en fresc! - Sí, ja és a Codella! - Correm que ve el tren... Dieu: adéu-siau! - Així: amb la mà! - Però, si arriben, per què els hem d'acomiarar? - Perquè encara no són a l'estació! - Catric!, catrac! - El tren..., el tren!... La màquina és com un grill enorme—gairebé un "matapares"—que surt del cau, amb les banyes daurades i esbufegant de cansat. —Uuuuuuu!... Uuuuuuu!... Adéu-siau! Les finestrelles són plenes de gent que es posen el jersei, despengen maletes i mocadors de farcell dels porta-equipatges. Un parell d'ànecs han tret el cap entre colzes i esquenes i fan: quà, quà... Però ningú no els pot escoltar. —Un parent de fca que ve a festa major i es porta el plat! - Catric!, catrac!**

—**No ho saps? Home! L'has de conèixer! En Joan, el noi de ca l'Aubert! L'altre dia quan anava a Girona, cansat del diumenge, es va posar a dormir en un vagó de segona, i si no és en Sánchez que el desperta, fa el viatge de tornada. Aquest jovent que no troba l'hora d'anar-se'n a dormir i els costa molt deixar la xicoteta! Sort d'en Sánchez que abans de donar la sortida des de Girona va donar una ullada pels vagons! - Catric!, catrac!**

—**M'agradaria molt anar en tren!...**—El d'Olot, sempre havia marxat quan volia, sense deixar mai ningú plantat a l'estació amb el bitllet a les mans. I arribava, també, quan li semblava, amb totes les rodes posades i sense que mai l'haguessin hagut de posar als diaris per catàstrofe ferroviària. Trens com aquests, ja no en queden. I acompanyava per un paisatge tan bellíssim, com fet expressament per veure'l des d'un tren d'aquesta categoria.

—**Ah!, hi havia un tren, avi? —Sí, fill meu: un tren que fou l'esforç d'una generació i en nom del progrés el van vendre per ferros vells al drapaire. D'això, fa més de cinquanta anys! —I, ara, avi, no es pot anar a Girona sense aquell tren? —Tenim carretera; temporades amb forats i d'altres apedaçada amb "riegos" asfàltics... Què no saps... això dels "riegos" què vol dir? Jo tampoc. Més aviat és una fórmula per anar passant!... - Em penso que el tren el van treure perquè algú estava cansat de veure'l i, com que no l'usava, vivia amb la impressió de la seva inutilitat! - Uuuuuuu! Uuuuuuu!**

—**El tren, el tren que se'n va... - He posat un disc de música folk i escolto les veus juvenívols d'un conjunt musical del país. —Va, correu... que tanquen la guixeta! El tren d'Oloooooot! El tren d'Oloooooot! - Catric!, catrac! - Uuuuuuu! Uuuuuuu!**

El tren se'n va i no torna. Hi ha un silenci solemne al seu darrera. S'han esgotat tots els horaris. No marxarà ni a les set quaranta-sis minuts ni pot arribar a les nou cinquanta-quatre. I això que amb els horaris, el nostre tren sempre hi feia barrila! Ara és un fantasma que circula per les vies que s'arrovellen i traspassa passos a nivell que ja no es tancaran mai més. Ni amb senyal de respecte, mentre el maquinista, amb cara de carboner, ens mira amb un somriure vermell—ple de dents blanques—i omple de carbó la caldera trepidant.